

Volné pokračování úspěšné knihy Četnický pes Alto o četnickém služebním psu, německém ovčákovi jménem Alto, a jeho pánovi, četníku Rudolfu Votrubovi, přináší další tři desítky zajímavých a dosud literárně nezpracovaných případů, které tato nerozlučná dvojice řešila v obvodu četnické pátrací stanice v Nitře. Kniha je opět psána formou literatury faktu a obsahuje řadu unikátních obrazových příloh. Čtenáře Historického kaleidoskopu si dovoluji seznámit se třemi povídkami z uvedené knihy.

Zdokonalovací výcvik

Povinností každého vůdce služebního psa bylo – kromě času stráveného se služebním psem ať při občůzkové službě či při stopování – věnovat nejméně jednu hodinu denně výcviku služebního psa. Smyslem tohoto opatření bylo pokračovat za využití vhodných přírodních pomůcek ve výcviku psa, s cílem udržet jeho dovednosti získané v kursu.

Veškerý výcvik služebního psa, jakož i jím docílené výsledky, musely být zapisovány do Deníku o výcviku služebního psa, pro jehož vedení strážmistr Votruba zakoupil z erárních finančních prostředků četnické stanice určených na úřední a kancelářské potřeby předepsanou vázanou knihu.

Velitel pyšelského ústavu vrchní strážmistr Horák přitom doporučoval při výcviku na stanicích cvičit postupně psa na starší a starší stopy. V praxi, na rozdíl od závěrečných zkoušek v kursu, je v naprosté většině případů služební pes rekvírován až na několik desítek hodin starou stopu.

Od kolegy štábního strážmistra Josefa Měsíčka, vůdce služebního psa z pátrací stanice u okresního četnického velitelství v Liberci, který si Alta původně vychoval a cvičil pro svoji služební potřebu, se Rudolf Votruba dozvěděl, že ještě před svým nástupem do kurzu Alto vypracoval šest a půl kilometru dlouhou stopu, a to za dosti nepříznivých podmínek.

Dle sdělení původního majitele Alto prodělal celou psinku. Nejprve střevní, poté plicní a horních cest dýchacích, a jelikož byl velmi zesláblý, postihlo jej i ochrnutí svalstva. V tomto stavu musel být uměle krměn syrovým masem a vejci a bylo mu podáváno opium a vitamínový výtažek. Stálo to štábního strážmistra Měsíčka mnoho úsilí i peněz, ale Alto se vyléčil. Byl dosti ostrý, rád si kousnul a neměl rád děti. Přitom se ale nechal lehce ovládat a dobře poslouchal. Při nočních službách nikdy nestrpěl, aby se k jeho pánovi někdo byť jen přiblížil, a napadal lidi. Proto musel být zásadně voděn na řemenu.

Vlivem prodělané nemoci měl Alto stále suchý čenich a kůže na něm se mu vlivem prodělaných horeček několikrát sloupala, a proto byl poněkud hrubší. To však vůbec nemělo vliv na jeho čichové schopnosti, které byly zvěrolékařem opakovaně ověřovány. Alto vždy dobře vypracoval stopu, a dokonce vyhledal i všechny zvěrolékařem zahrabané předměty.

Původní majitel apeloval, že s Altem je třeba vytrvale cvičit a pak bude dosahovat k radosti a

spokojenosti svého pána výtečné výsledky.

O Altových vlastnostech a výborných schopnostech se strážmistr Votruba přesvědčoval doslova na každém kroku. Denně chodili na rodinný vinohrad do sousedních Pogranic. Alto bezezbytku a k pánově radosti plnil veškeré povely a bezvadně vykonával všechny cviky za využití vhodných terénních překážek. Do sebemenších podrobností zaznamenával strážmistr Votruba Altův výcvik i jím docilované úspěchy.

K nácviku stopování i ostrosti psa vždy strážmistr Votruba požádal někoho ze svých kolegů či přátel, aby mu vypracoval stopu či dělal figuranta. Všichni doslova žasli nad Altovými výkony. Vzhledem k Altově vrozené ostrosti se však figuranti zcela oprávněně obávali možného pokousání, neboť rukáv používaný na cvičení ostrosti jim připadal nedostatečnou ochranou. Pokud služební pes nechtěl na zapískání pustit po zakousnutí rukáv, bylo v pyšelském ústavu doporučováno hodit po něm jako trest na jeho zadek řetízek. Následně již stačilo pouze zachrastit řetízkem, aby se pes pustil. Alto však vždy bezvýhradně poslouchal na zapískání.

Ve snaze vyhnout se případným problémům rozhodl se Rudolf Votruba pořídit i za cenu dalších výdajů vlastní ochranný oděv. Podařilo se mu získat od jednoho bývalého vůdce služebního psa starší ochranný oděv, za který byl i tak nucen, k manželčině značné nelibosti, zaplatit 400 Kč.

Aby předvedl veliteli četnické stanice vrchnímu strážmistru Karlu Kabelákovi a dalším kolegům Altovu vycvičenost, předal jej štábnímu strážmistru Neumannovi z pátračky, který byl náhradním vůdcem Alta, a sám se oblékl do ochranného oděvu coby figurant. Poté společně předstírali zápas a Alto přesně plnil pokyny svého pána, i když byl figurantem jeho vlastní majitel. Tento Altův výkon sklidil všeobecný obdiv. Při výcviku služebních psů četnictva byla dodržována zásada, že pes nikdy nesměl přistoupit k ochrannému oděvu, natož aby jej dokonce očichával.

Strážmistru Votrubovi nešlo pouze o to, aby si Alto udržel dovednosti získané v kurzu, jak stanovil výnos ministerstva vnitra č. 27.500/13 ze dne 9. května 1923, nýbrž se snažil průběžně zdokonalovat Altovy dovednosti. To se mu díky jeho trpělivému a laskavému přístupu ke psovi dařilo. A proto stále zvyšoval požadavky na Altovy výkony. To přinášelo své výsledky zejména při stopování, kdy Alto byl schopen vypracovávat i desítky hodin staré stopy, jejichž délka se průběžně zvyšovala. Při tom byla dodržována zásada, že služební pes nesměl být ze stopy odkládán dříve, než byla stopa zajištěna nebo bylo skutečně prokázáno, že pachatel místem šel.

Naproti tomu si byl strážmistr Votruba velmi dobře vědom Altovy kousavosti, a proto jej nejen v občůzkové službě, ale i mimo ni, v obcích a na frekventovaných místech, vodil zásadně na krátkém řemeni. Totéž samozřejmě platilo i pro vstup se služebním psem do místnosti. Pouze ve volném prostoru, v noci a na všech podezřelých, nebezpečných a nepřehledných místech jej uvolňoval z řemene. Alto byl natolik vychovaný, že většinou šel volně u nohy a nikdy se sám nevzdálil od svého pána tak daleko, aby se mu ztratil z dohledu. Služební psi nikdy nesměli volně pobíhat po ulicích. Jiná situace samozřejmě byla při stopování, kdy byl veden na dlouhém řemeni, nebo když Alto dostal od svého pána některý z nacvičených povelů.

Služební psi ve službě zpravidla nebyli opatřováni náhubkem, s výjimkou případů nařízených kontumačními předpisy nebo pokud to bylo pro kousavost psa nutné. Strážmistr Votruba proto raději náhubek nosil stále při sobě, ale Altovi jej dával pouze v případě, bylo-li to nezbytně nutné. I když se jednalo o služebního psa, musel strážmistr Votruba nahlásit okresnímu úřadu v Nitře, ministerstvu zemědělství v Praze a Státnímu diagnostickému ústavu v Ivanovicích na Hané, že Alto absolvoval ochranné očkování proti vzteklině, je úplně zdravý a že nejevil v důsledku provedeného očkování žádné známky nechutenství ani onemocnění. Přestože byl Alto jako služební pes pojištěn proti škodám způsobeným při výkonu služby, rozhodl se Rudolf

Votruba jako majitel a chovatel služebního psa ještě pro uzavření individuální pojistky. Za roční pojistné ve výši 90 Kč měl za podmínky 20procentní spoluúčasti garantovanu náhradu případné Altem způsobené škody mimo službu. Hlavním zájmem strážmistra Votruby coby majitele vlastního služebního psa, jenž se zavázal dát po absolvování kurzu svého psa k dispozici pro bezpečnostní službu na dobu nejméně tří let, bylo Alta co nejlépe pro tento úkol připravit.

Po skončení každého výcviku se po přípravě krmení pro Alta, jeho vyčistění a případném ošetření jeho suchého čenichu, Rudolf Votruba věnoval údržbě a konzervování výstrojních součástí a čištění cvičebních pomůcek. V případě promočení výstroje kožené součástky pozvolna usušil a promastil vazelínou a železné součástky zbavil rzi a naolejoval.

Velitel nitranské četnické stanice vrchní strážmistr Kabelák byl coby velitel četnické stanice se služebním psem povinen přesvědčovat se, zdali se vůdce o svého psa řádně stará a cvičí s ním. Za tím účelem se nechal strážmistrem Votrubou průběžně informovat o Altových výsledcích, čas od času byl přítomen výcviku psa a pravidelně vidoval Deník o výcviku stanici přiděleného služebního psa.

Strážmistr Votruba s napětím očekával, kdy konečně přijde Altův velký den a kdy bude poprvé ve svém životě rekvírován a následně vyslán ke stopování pachatele trestného činu. Přitom byl přesvědčen, že Alto je na své poslání perfektně připraven a že svůj úkol beze zbytku splní.

Úspěšný začátek pololetí

Druhé pololetí roku 1933 zahajovala nitranská pátračka v plném pracovním nasazení díky delší dobu trvajícím pronásledování mnohačetné ozbrojené lupičské tlupy, jejíž členové měli na svědomí řadu vyloupených pokladen. Mimo to se na samém konci měsíce června 1933 od jednoho z důvěrníků velitel četnické stanice v Urmíně v politickém okrese Nitra vrchní strážmistr Antonín Dobeš dozvěděl, že se v blízkosti Šalgova ukrývá již dlouhou řadu let zatykačem hledaný zločinec z povolání Denga. V zájmu úspěšného dopadení tohoto zlosyna požádal velitel urmínské četnické stanice o pomoc nitranskou pátrací stanici, aby vyslala služebního psa.

Ján Denga byl řemeslný zločinec a tradovalo se o něm, že chodí neustále ozbrojen. Dokonce byl důvodně podezřelý, že má na svědomí i vraždu, které se měl dopustit v době převratu v roce 1918.

Vrchní strážmistr Procházka proto vyslal hned 1. července 1933 ve čtyři hodiny ráno strážmistra Votrubu s Altem na motorovém kole, řízeném jako pokaždé strážmistrem Tomkem. Po krátké poradě na urmínské četnické stanici bylo rozhodnuto o střežení domku rolníka Dengy v Šalgově, jenž byl bratrem hledaného a zásoboval jej. To byl jediný možný způsob, jak se dostat na stopu Jána Dengy, o jehož současném vzhledu panovaly mezi četníky pouze dohady.

Postřížka byla úspěšná, neboť hlídka pátračky spatřila z rolníkova domku odcházet muže s rancem na zádech. Odcházející byl četníky skrytě pozorován, kterak odchází do nedaleké vinice nad obcí. Tímto způsobem se podařilo zjistit, kde přesně se ukrývá. Jednalo se o jeden ze sklepů. Díky tomu, že sklep měl pouze jediný vchod, rozhodli se strážmistři Tomek s Votrubou k střežení vchodu do sklepa až do okamžiku, až bude hledaný, o jehož totožnosti již

nebylo dle podoby sporu, vycházet.

Alto byl zalehlý a trpělivě čekal, až obdrží povel svého pána. Po několika hodinách čekání, zhruba o deváté, se na četníky konečně usmálo štěstí. Jakmile Ján Denga vyšel ze sklepa, zřejmě z důvodu nutnosti vykonat malou potřebu, byl proti němu vyslán Alto a muž byl ve jménu zákona vyzván, aby dal ruce vzhůru! Doslova, než se stačil rozespálý Denga vzpamatovat, byl obklíčen dvěma četníky a k tomu na něho štěkal Alto a cenil své zuby. V okamžiku měl ruce spoutané řetízky. Při osobní prohlídce u něho byl nalezen ostře nabitý browning ráže 7,65 milimetru. V úkrytu hledaného byla nalezena řada věcí, o nichž se dalo předpokládat, že pocházejí z dosud neobjasněných krádeží. Na četnické stanici v Urmíně byly Jánovi odebrány otisky prstů a následně byl dodán do vazby okresního soudu v Nitře.

Hlídkka pátračky se vrátila do kasáren až pozdě večer. Bylo zřejmé, že bude následovat dlouhé vyšetřování a usvědčování Jána Dengy z jím spáchaných trestných činů. Vzhledem k tomu, že právě skončilo pololetí, musel strážmistr Votruba zpracovat zprávu o docílených výsledcích a použití služebního psa. Alto byl rekvírován v celkem 14 případech, přitom však v rovné polovině z nich nemohl být služební pes uveden na stopu, neboť se jednalo o frekventovaná místa, a došlo tak k překrytí stop pachatelů činu.

Kromě každodenního výcviku Alto svého pána věrně doprovázel při každé vhodné příležitosti. Je pravdou, že Rudolf Votruba trávil s Altem mnohem více času, než s vlastní rodinou. To bylo předmětem častých oprávněných výtek paní Etely.

Příslušníci pátračí stanice, zejména kancelářský pomocník štábní strážmistr František Majer, měli spoustu práce s procházením přehledů případů, jejichž pachatelé zůstali nevypátráni, a u nichž připadal v úvahu jako pachatel zatčený Ján Denga. Následně vrchní strážmistr Procházka a jeho zástupce štábní strážmistr Slechan Dengu ve věznici nitranského okresního soudu vyslychali a postupně jej usvědčovali z dlouhé řady spáchaných zločinů od vraždy, přes loupeže a krádeže vloupáním až po přečiny a přestupky prosté krádeže.

Obsah strážmistrem Votrubou zpracované pololetní zprávy se stal předmětem oprávněných výtek velitele oddělení majora Hodináře ve vztahu k jednotlivým okresním četnickým velitelům ve služebním obvodu nitranské pátračky. Aktuálnost výtek velitele nitranského oddělení se potvrdila hned ve středu 5. července 1933, kdy byl služební pes pátračky časně ráno rekvírován četnickou stanicí přímo v Nitře. Strážmistr Votruba byl s Altem pěšky vyslán do nedalekého Molnoše, aby zde pátral po neznámém pachateli krádeže plechové nádoby se sádlem, spáchané v noci ze dvora domu Jána Chobota.

Poškození nebyli schopni četníkům ani vysvětlit, kudy pachatel krádeže na dvůr vnikl, natož kterým směrem z něho odešel. Bylo to způsobeno zejména okolností, že majitelé domu si na daný den předsevzali vymalování všech místností v domě, a proto časně ráno vynesli na dvůr veškeré bytové zařízení, a tím pádem zničili veškeré stopy po pachateli. Při tom zjistili zmizení plechové nádoby se sádlem. Podivný případ krádeže se škodou ve výši 250 Kč byl přesto oznámen místní četnickou stanicí státnímu zastupitelství v Nitře.

Úspěšný začátek pololetí zkazil další červencový případ. V neděli 23. července 1933 ve 4 hodiny ráno byl strážmistr Votruba probuzen doma strážmistrem Václavem Žurmanem z četnické stanice v nedalekém Zoboru v politickém okrese Nitra, aby s Altem pátral po neznámém pachateli krádeže v bytě Štefana Ondračky na Panské dolině na Zoboru. Po příchodu na místo činu bylo zjištěno, že ku škodě úředníka pozemkového fondu Ondračky byly odcizeny šperky a další věci se způsobenou škodou ve výši 2 000 Kč. K činu muselo dojít předchozího dne mezi 21. až 23. hodinou. Uvedení Alta na stopu pachatele bránila skutečnost, že dům stojí u veřejné cesty a jedná se o výletníky hojně navštěvované místo. Zejména v noci

ze soboty na neděli, kdy se zde konají taneční zábavy, je toto výletní místo a zdejší restaurace navštěvována lidmi z místa i širokého okolí. Kromě toho bylo samotné místo činu a jeho bezprostřední okolí ještě před příchodem přivolané četnické hlídky pošlapáno majiteli bytu, ale i řadou zvědavců. Pachatel činu s největší pravděpodobností využil situace, kdy byli majitelé bytu na taneční zábavě v nedaleké restauraci.

Ačkoliv se strážmistr Votruba snažil uvést Alta na stopu pachatele krádeže, nebyla jeho snaha korunována úspěchem. Nezbyvalo, než případ krádeže vloupáním spáchaný neznámým pachatelem oznámit státnímu zastupitelství v Nitře. Za účelem pátrání po odcizených dvou kusech zlatých hodinek, jedné stříbrných hodinkách, zlatém řetízkem, manžetových knoflíčcích, ženských šatech a tureckém přehozu byly místní četnickou stanicí v Zoboru zpracovány a rozeslány pátrací oběžníky.

Reputace byla napravena až po více než měsíci, v pátek 25. srpna 1933, kdy byl Alto vyžádán četnickou stanicí Ivánka u Nitra v politickém okrese Nitra do čtrnáct kilometrů vzdálené obce Branč, aby vypracoval stopu pachatele krádeže hus. Po příjezdu automobilu pátračky řízeného štábním strážmistrem Dřevickým bylo od místního četníka štábního strážmistra Jana Vlčka zjištěno, že ku škodě ovdovělé rolnice Kateřiny Lörincové bylo ze zamčeného chlívku ukradeno celkem 6 hus v celkové ceně 360 Kč. Strážmistr Votruba na místě našel stopu jednoho z pachatelů, který byl obut ve trampkách s gumovou podešví. Alto uvedený na tuto stopu ji vypracoval přes humna a dále brázdou v poli, vedoucí směrem k železniční zastávce na trati Nitra – Ivánka a dále po travnaté pěšině vedoucí podél trati až ke krajním zahradám v Ivánce a odtud odbočil k samotě Dvor Ohaj, kde před objektem na poli, kde zemědělství dělníci rozhazovali hnůj, stopu přestal sledovat.

Četníky však bylo od těchto dělníků zjištěno, že z uvedené samoty časně ráno odešel směrem do Nitra místním četníkům dobře známý a několikrát pro krádeže trestaný Jozef Jamrych. Ještě též den byl Jamrych zastižen hlídkou pátračky na cestě z Nitra zpět do Ohaje, oblečený do nového obleku a s novým kloboukem na hlavě. Spolu s ním šel známý zloděj Štefan Petrák. Při výslechu Jamrych uvedl, že tyto věci si zakoupil za peníze obdržené od překupníka Jána Gombíka v Nitře za odcizené husy. Při následně provedené domovní prohlídce byly u překupníka Gombíka v Nitře nalezeny tři z odcizených hus, v nichž vdova Lörincová poznala svůj odcizený majetek. Oba spolupachatelé, Jozef Jamrych a Ján Gombík, byli dodáni okresnímu soudu v Nitře. Odcizené husy byly navráceny majitelce. Účast na uvedeném činu se četníkům několikrát trestanému zloději Štefanu Petrákovi nepodařilo prokázat.

Altovi se podařil husarský kousek. Jeho nečekaným skokem na pánův povel se mu podařilo k smrti vyděsit matku Etely Votrubové, hrající si s vnukem Jaromírem na dvoře domu.

V plné kondici

Ve středu 22. listopadu 1933 telefonicky dožádala četnická stanice Šoporňa v politickém okrese Šaľa vyslání hlídky četnické pátrací stanice k případu vyloupené pokladny. Velitel dožadující četnické stanice praporčík Antonín Barborka hlásil, že pokladna notářského úřadu v obci Šintava byla odborně otevřena hasáky a že pachatelé do místnosti vnikli po probourání střechy a stropu. Další vyšetřování zatím nebylo prováděno, v zájmu nutnosti zachování stop pachatelů.

Neobvyklý způsob provedení činu nasvědčoval tomu, že se jedná o dílo zkušených lupičů pokladen a tomu bude jistě odpovídat i výše odcizené finanční částky. Velitelem hlídky pátračky byl proto osobně vrchní strážmistr Procházka, spolu s ním jel v automobilu, řízeném štábním strážmistrem Dřevickým, fotograf štábní strážmistr Pícl a samozřejmě strážmistr Votruba se služebním psem Altem.

V době příjezdu služebního automobilu pátračky do třicet kilometrů vzdálené obce bylo okolí notářského úřadu nacházejícího se uprostřed obce liduprázdné. Čtveřice místních četníků vyklidila náves a jejich velitel praporčík Barborka veliteli pátračky předpisově hlásil, že případ byl zjištěn samotným notářem po příchodu do kanceláře. Již ode dveří si všiml omítky na podlaze uprostřed místnosti a až poté si povšiml probouraného stropu místnosti a z boku vyloupené pokladny.

Nejprve se dostal ke slovu strážmistr Votruba s Altem, aby mohl vyhledat stopy pachatelů, kteří museli být nejméně dva. To se podařilo na zahradě, kde byl Alto uveden na stopu. Služební pes vypracoval stopu zahradou až do ulice a poté podél ohrady do úžlabiny vycházející z obce směrem na Vinohrady nad Váhom. Mezitím štábní strážmistr Pícl pořídil fotografie místa činu, včetně fotografií odborně otevřené pokladny, a zpracoval náčrtek. Dále prohledal magnetem hromádku popela vysypaného ze stěny pokladny a při tom našel ulomenou špičku kasařského hasáku.

Alto vedl svého pána a dvojici místních četníků až do sousedního Vinohradu nad Váhom a zastavil se před jedním z domů. Následně bylo zjištěno, že majitelem domku je Jozef Kojan, bratr nedávno z věznice nitranského krajského soudu propuštěného lupiče pokladen Karola Kojana, který žije v nedaleké Seredi. Při výslechu Jozef Kojan četníkům uvedl, že jej včerejšího dne navštívil bratr s dalšími dvěma muži, o nichž prohlásil, že se jedná o jeho kamarády. Nic bližšího, kromě obecného a v podstatě nic neříkajícího popisu, k nim majitel domu uvést nemohl. Telefonickým dotazem bylo u kancelářského pomocníka štábního strážmistra Majera zjištěno, že spolu s Karolem Kojanem byli propuštěni Ján Mana a Eugen Pázman, rovněž několikrát trestaní lupiči pokladen, oba žijící v Hlohovci. Z tohoto důvodu byl požádán o součinnost tamní okresní četnický velitel štábní kapitán výkonný František Balajka a služební automobil pátračky vyrazil do Hlohovce.

Zatímco Pázman byl hlídkou pátračky zastižen ve svém bytě, tak na Manu s Kojanem narazili místní četníci v jednom z hlohoveckých hostinců. Při okamžité provedené domovní prohlídce v Pázmanově bydlišti bylo za harampádím v kůlně nalezeno kasařské náčiní. Na jednom z hasáků bylo zjištěno, že má čerstvě ulomený hrot. To byl důvod k okamžitému zatčení a dodání Eugena Pázmana do vazby okresního soudu v Hlohovci. Při výslechu však odmítl sdělit jména svých kompliců. Jeho spolupachatelé se usvědčili navzájem, neboť byli zastiženi spolu. V Hlohovci žijící Mana, s Kojanem žijícím v Seredi, vzdálené nedaleko od místa činu. Z tohoto důvodu byli oba rovněž zatčeni a dodáni do vazby u okresního soudu v Hlohovci.

Z vyloupené pokladny bylo odcizeno celkem 13 tisíc korun a až na nějaké drobné, které pachatelé utratili cestou z místa činu či v hlohoveckém hostinci, se četnictvu podařilo odcizené peníze zajistit. Dalším vyšetřováním nitranské pátrací stanice bylo zjištěno, že vloupání do notářského úřadu zorganizoval Jozef Kojan, znalý místních poměrů, a získal pro něj své bývalé spoluvězně Manu a Pázmana.

Ve středu 13. prosince 1933 ráno byl služební pes pátračky vyžádán četnickou stanicí Šarlužky-Kajsa v politickém okrese Nitra k pátrání po pachatelích krádeže peřin v obci Čakajovce. Vzhledem k velmi chladnému počasí byl k cestě do devět kilometrů vzdálené obce

použit služební automobil, řízený strážmistrem Tomkem. Velitelem hlídky byl štábní strážmistr Slechan. Od velitele místní četnické stanice vrchního strážmistra Josefa Janovského se hlídka pátračky dozvěděla, že ku škodě vdovy Marie Godárové byly odcizeny peřiny v ceně 1 680 Kč. Pachatelé činu vylomili mříže v okně domu vedoucím do zahrady, vzniklým otvorem vnikli do domu a odcizili zde peřiny.

V zahradě pod tímto oknem uvedl strážmistr Votruba Alto na stopu pachatelů, kterou pes sledoval zahradou až k vylámanému plotu, odkud pokračoval za humna a podél zahrad nazpět kolem hřbitova až na hlavní silnici vedoucí obcí. Poté Alto stopu sledoval obloukem k místu, odkud vyšel, a pak pokračoval přes pole oseté obilím směrem k železniční trati. Místa byly jasně zřetelné stopy tří pachatelů. Od železniční trati pokračovala stopa příkopem až k obci Jágerség, kde byli u strážního domku č. 23 zastíženi tři železniční dělníci. Ti četníkům uvedli, že místem časně ráno prošla trojice potulných cikánů s objemnými ranci na zádech, kteří pokračovali do svého tábora za obcí.

V cikánském táboře, přináležícím tlupě Jána Stojky, byla okamžitě provedena kontrola přítomných osob a prohlídka jejich věcí. Kromě sněhově bílých – a z toho plynoucího, že čerstvě odcizených – peřin přináležících vdově Godárové, bylo v táboře nalezeno větší množství dalších věcí pocházejících z krádeží spáchaných členy tlupy v širokém okolí. Z toho plynula jak pro místní četnickou stanici, tak i pro kancelářského pomocníka na pátrací stanici štábního strážmistra Majera doslova mravenčí práce. Podle zajištěných věcí a jejich markantů dohledávat v přehledech činů, jejichž pachatelé zůstali nevypátráni, o jaké trestné činy se jednalo. Kromě toho bylo kontrolou kočovnického listu zjištěno, že se mezi členy tlupy nacházejí dvě osoby neuvedené v daném dokumentu. Z tohoto důvodu byl vůdce potulné tlupy udán okresní politické správě v Nitře pro porušování zákona o potulných cikánech.

Stopování probíhalo za mrazivého počasí a Altem vypracovaná stopa měla délku přes dva kilometry a nacházela se v různorodém terénu. Postupně se podařilo členy potulné tlupy usvědčit z řady krádeží, spáchaných v politických okresech Nitra, Hlohovec a Topoľčany.

Předvánoční čas byl na nitranské četnické pátrací stanici v duchu očekávání změn. Dosavadní velitel vrchní strážmistr Alois Procházka byl v polovině prosince 1933 penzionován a celé osazenstvo pátračky s napětím očekávalo, kdo se stane jeho nástupcem. V pondělí 18. prosince 1933 ráno žádala četnická stanice v Nitře vyslání služebního psa do Horních Krškan k pátrání po pachateli krádeže husy ku škodě Jozefa Vojtušáka. V zájmu urychlení a vzhledem k mrazivému počasí vyrazila hlídka pátračky na tři kilometry vzdálené místo služebním automobilem.

Alto uvedený na stopu pachatele, který byl podle otisků obuvi ve sněhovém poprašku pouze jeden, tuto sledoval zahradami až k mostu přes řeku Nitru až pod Stračí vrch, kde se přepravil pomocí lodičky přes řeku. Díky sněhovému poprašku nebylo složité vyhledat na druhém břehu řeky pokračování stopy, na které byl Alto svým pánem opět uveden. Stopování bylo korunováno úspěchem, neboť služební pes došel až k domku několikrát pro krádeže trestaného Ľudovíta Ambruše, v jehož chlívkou byly nalezeny dvě odcizené husy v ceně 340 Kč. Vypracovaná stopa byla přes tři kilometry dlouhá a stopování probíhalo za mrazivého počasí a chladného větru z pravé strany.

JUDr. Michal Dlouhý, Ph.D.

Článek byl zpracován za využití autorovy právě vydané knihy *Četnický pes Alto opět na stopě. Knihy o četnících* z nakladatelství Jindřich Kraus - PRAGOLINE žádejte u svých knihkupců, v internetových obchodech nebo na www.jindrichkraus.cz . Kniha bude vydána i v elektronické podobě na www.palmknihy.cz .□□□□□

□□□

Zajímavé informace získáte také na www.cetnik-michal-dlouhy.cz

{phocagallery view=category|categoryid=102|limitstart=0|limitcount=0}